

بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين إله خير ناصر و معين الحمد لله رب العالمين و صلى الله على محمد و علي و آلهما الطيبين الطاهرين و لعنة الله على أعدائهم أجمعين أبد الأبدین

سؤال: لطفاً بفرمایید: در مجالس سوکواری اهل بیت (علیهم السلام) بخصوص در ماههای محرم و صفر برای سید الشهداء (علیه السلام) بهترین برنامه ای که می تواند بدون کم یا زیاد شدن؛ مطالب سوکواری را مطرح کند، تا سوکواران بهره کافی را ببرند چیست؟

جواب:

۱- از کتابهای تدوین شده علما و اشعار ایشان و سایر ادبای ارادتمند آستان مقدس حسینی علیهم السلام استفاده شود .
۲- در بیان وقایع عاشورا؛ (برای تجسیم بیشتر واقعه و توصیف بهتر آن) بکاربردن فنون ادبی (از استعارات و کنایات و تشبیهات) و پرورش ذهنی و تصویری در محدوده اصل وقایع اشکالی نداشته؛ و عنوان تحریف و جعل مطلب پیدا نمی کند .
۳- آنچه در کتب معروفه مقتل آمده بیشترش نقل از راویان و مورخان آن زمان بوده که طبیعی است همه چیز را نقل نکنند، بلکه همه چیز را نیز نمی دانسته اند تا نقل بکنند؛ چه اینکه یک نفر در آن صحنه پراشوب چقدر توانایی ثبت و درج حوادث را دارد؟ و اگر در گوشه ای موفق شود؛ بقیه وقایع و حوادث صحنه های دیگر از دایره آگاهی او بیرون بوده است .
۴- روایات اهل حق نیز بر بیان ناچیزی از آن همه مصایب و فجایع صراحت و تأکید دارد؛ و گواه گویا بر وسعت و عظمت این فاجعه؛ کلام حضرت مولا صاحب الامر علیهم السلام می باشد که فرموده اند: لأبکینک صباحا و مساء؛ یعنی که حضرتش دوازده قرن است که هر صبح و شام بر مصایب جدش حضرت ابا عبد الله الحسین علیهم السلام می گرید .

۵- اگر کسی در ذکر مصایب کربلا؛ تنها به آنچه مشترک و معروف میان همه کتب مقتل است اکتفا نماید؛ خود را از فضیلت ذکر بیشتر مصایب کربلا محروم نموده؛ و این شیوه موجب از دست دادن بخش بیشتری از آن همه وقایع و فجایع آنروز می گردد، چه اینکه هر راوی صحنه ای را بیان کرده؛ و برای نزدیک شدن به گزارش جامع؛ نیاز به گردآوری همه این روایات است؛ نه قدر مشترک آنها، بویژه آنکه پس از ملاحظه همه این روایات؛ گزارش کامل این فاجعه باز هم ناقص خواهد ماند . [شماره ثبت:

(۱۳۶۰) منبع: المسائل الهمدانية]